

REZUMAT

Lucrarea mea de abilitare se structurează pe două capitole; în primul (1) încerc să prezint în mod sistematizat activitatea mea artistică (1.1), didactică (1.2) și de cercetare științifică (1.3), respectiv rezultatele profesionale (1.4) obținute după 2006, anul încheierii studiilor doctorale. În capitolele 1.1 și 1.2 ale primei părți evidențiez în primul rând acele realizări personale și problematice adiacente care au beneficiat de apreciere la diferite festivaluri de teatru. La unele subiecte și relevări tehnice puse în discuție anexez și receptări critice, interesând mai ales abordările pe care le consider importante în aprecierea activității mele actoricești. Capitolul *Realizări artistice* (1.1) îl dezvolt structurat pe următoarele subcapitole: *Semn-semnificație* (1.1.1), *Mimesis* (1.1.2), *Trăire estetică* (1.1.3), *Spațiu și intratemporalitate* (1.1.4) și *Tehnici de pregătire și identificare* (1.1.5).

În capitolul *Realizări didactice* (1.2) trec în revistă punctual cumulul de probleme ale învățământului superior de actorie prin analizarea propriei activități didactice.

Capitolul *Realizări științifice* (1.3) l-am structurat pe baza diferitelor activități pe trei subcapitole, respectiv *Cercetarea științifică personală* (1.3.1), *Participări la conferințe* (1.3.2) și *Publicații* (1.3.3).

Capitolul *Rezultate profesionale* (1.4) l-am împărțit, pe baza diferitelor activități actoricești, în nouă subcapitole: *Regizări* (1.4.1), *Activități dramaturgice* (1.4.2), *Realizări filmografice* (1.4.3), *Activitate radiofonică* (1.4.4), *Apartenență la organizații profesionale* (1.4.5), *Interviuri, emisiuni radio și tv.* (1.4.6), *Citări* (1.4.7), *Turnee* (1.4.8) și *Premii, distincții* (1.4.9).

Titlul celei de a doua părți, *Cercetări de perspectivă* (2), conține proiectele mele de cercetare științifică, preconizate a fi desfășurate în perioada următoare, pe care le analizez structurate pe trei domenii: *Prezența actorului* (2.1), *Atenția actorului* (2.2). Titlul ultimului capitol al lucrării mele de abilitare este *Respirația actorului* (2.3) și înfățișează schița viitoarelor mele proiecte de cercetare.

Trecerea în revistă a celor aproape treizeci de ani de activitate actoricească și douăzeci de ani de activitate pedagogică obligă, inevitabil, la o sinteză a activității artistice și didactice, simultan cu conturarea priorităților atât în cadrul de desfășurare a activităților, cât și în metodologiile didactice, devenind astfel recunoscută o concepție artistică și didactică de perspectivă bazată pe bipolaritatea învățare-predare privind munca actorului, respectiv metodică învățământului de actorie.

În studiul *S/Z*, Roland Barthes caută pentru baza criticii semiotice a operelor literare o noțiune încă necompromisă în istoria filosofiei occidentale. Această noțiune este cea de *corp*. După părerea lui, unicitatea, irepetabilitatea, dorința de libertate a corpului se opune oricărui sistem de gândire totalitară, oricărui generator de semnificație centralizată pusă în funcțiune de rațiunea umană, deoarece se articulează undeva în nesfârșit.

O conștientizare cu un impuls asemănător de recunoaștere m-a îndemnat la cercetarea mecanismului de influențare a limbajului corporal al actorului, datorită pe de o parte nepuizabilității, iar pe de altă parte a fizicalității răvășitoare a corpului actoricesc, întrucât m-am întâlnit de numeroase ori, în cadrul câte unei reprezentări teatrale, fie ca actor, fie ca spectator, cu momente incitante ale manifestărilor sale, de tot atâtea ori el obligându-mă la autoanaliză, identificare, înțelegere de sine, reflecție.

Atât în activitatea artistică personală, cât și în cea didactică și de cercetare științifică, am abordat neconținut problematicile corpului.

Mi-am propus ca una dintre provocările tezei de abilitare să fie exegeza limbajului corporal, să-mi analizez prin metode hermeneutice activitatea artistică și să încerc să ordonez seria de gesturi actoricești, materializate în diferitele reprezentări, și limbajul corpului propriu în conformitate cu aspectele subsumante ale parametrilor hermeneutici. Abordarea teoretică legată de limbajul corporal am configurat-o detaliat în partea a doua (2), în capitolul referitor la cercetările de perspectivă.

În structurarea lucrării, partea cea mai întinsă este rezervată muncii artistice (2.1), întrucât, ca rezultat al celor treizeci de ani de activitate, am interpretat șaiszeci de roluri, am

fost recompensată cu treizeci și cinci de premii naționale și internaționale, am fost nominalizată ce cinci ori la premiile UNITER, am semnat regia la șase puneri în scenă, am avut trei roluri de film, mai multe emisiuni de televiziune pe canale din țară și străinătate, respectiv am participat la șaizeci și cinci de festivaluri naționale și internaționale în orașele București, Timișoara, Budapesta, Debrecen, Pécs, Viena, Katowice, Pilsen, Novi Sad etc. Rezultatele muncii mele sunt atestate nu numai de numeroasele recompense profesionale, ci și de faptul că unul dintre doctoranzii Școlii Doctorale a Universității de Arte din Târgu Mureș își scrie lucrarea de doctorat despre activitatea mea în actorie și regie.

Activitatea mea didactică (1.2) este reflectată de munca pedagogică. Predau Actorie, Comunicare, Pedagogie la nivel de bază și Arta actorului în teatrul muzical, Actorie, respectiv Tehnici de improvizație scenică la nivel masteral. În cei douăzeci de ani de activitate au luat naștere mai multe reprezentații, studenții mei au participat la douăzeci de festivaluri cu reprezentații regizate de mine, care au fost răsplătite cu șase premii naționale și internaționale la festivaluri prestigioase la Pécs, Carei, Piatra-Neamț și Bacău. Am trei cursuri scrise, intitulate *Aplicație gestuală*, *Gestul în sine* și *Bazele hermeneuticii teatrale*, am participat la cinci workshop-uri internaționale. Sintetizând metodologia învățământului de actorie, aș scoate în evidență prestigiul profesorului: metoda profesorului este validă numai dacă studentul se poate convinge în orice clipă nu numai de nivelul teoretic, ci și practic al pregătirii profesorului, de calitatea artistică a pedagogului care îi predă.

Cercetările mele teoretice legate de realizările științifice (1.3) au debutat odată cu admiterea mea la secția de teatrologie a Universității de Arte din Târgu Mureș. În anul 2000 mi-am scris lucrarea de licență, intitulată *Gestul agestual*, despre analiza gestului actoricesc, apoi, în 2006, cercetarea legată de limbajul corporal al actorului a continuat cu doctoratul obținut la Școala Doctorală a Universității de Film și Teatru din Budapesta.

Lucrarea de doctorat se intitulează *Bazele hermeneuticii teatrale: Gestul ca act hermeneutic*, pe care, cu titlu identic, am tipărit-o sub formă de carte în 2013. Consider important faptul că atât în România, cât și în Ungaria sunt un pionier, un deschizător de drum în cercetarea din perspectivă hermeneutică a limbajului corporal al actorului, al gestului actoricesc. De asemenea, consider a fi un pas hotărâtor faptul că am reușit să enunț, pe baza rezultatelor propriei cercetări, o ipoteză privitoare la macrogestul actoricesc, gestul magnilocvent pe care îl numesc în lucrarea mea *Act gestual*: orice Act gestual analizabil hermeneutic se poate caracteriza prin modul de desfășurare-derulare *încetinire-imagineri statică-încetinire*. Acest proces face posibilă resimțirea Actului gestual ca experiență concretă ce se manifestă nu numai în conștientizarea receptorului, dar se poate utiliza și ca demers aplicativ în semnatarea gestului de anvergură semnificantă al actorului.

În continuarea tezei, prezint șase studii proprii de teatrologie, patru participări la conferințe naționale și internaționale, respectiv scrierile publicate în revistele de specialitate în limba maghiară din România. Recunoașterea de care mă bucur în cercurile profesionale este dovedită atât de premii și distincții, cât și de receptarea critică: au apărut câteva sute de articole critice, reportaje, interviuri, recenzii. Din acest corpus de texte am extras numai câteva, pe cele care reflectă cel mai adecvat tema tratată în primul capitol.

De asemenea, consider că este relevant să amintesc că sunt membră a Breslei Criticilor Maghiari, precum și faptul că sub îndrumarea mea s-au realizat circa treizeci și cinci de lucrări, mai mulți dintre studenții mei dezvoltând în lucrările lor de masterat tema cercetată la nivel de bază.

Cercetările de perspectivă (2) au ca obiect, și în continuare, limbajul corporal al actorului, alegându-mi ca țintă a unor cercetări aprofundate *Prezența actorului* (2.1), *Atenția actorului* (2.2) și *Respirația actorului* (2.3). În acest capitol dezvolt suportul teoretic al tehnicilor de recunoaștere care s-au conturat prin metodologia de pregătire și prin realizările actoricești proprii. Bazându-mă pe analiza propriului travaliu artistic, scopul pe care mi l-am propus are în vedere găsirea unor asemenea instrumente de verificare care, pe lângă valoarea lor științifică, să reprezinte pentru studenți și un real ajutor în studiul actoriei. În viitor, consider importantă traducerea în limba română atât a cărții mele, cât și a cursurilor de hermeneutică, pentru a fi accesibile tuturor studenților care învață la cele două secții ale universității noastre.